

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obo/38/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898373
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9015898373.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu F.. X. X., Z.. Q. XX, XXX XX B., správcu úpadcu PRIATEĽSTVO, a.s., Gogoľova 18, 852 02 Bratislava, ICO 31 322 794, zastúpeného Mgr. Ľubomírom Bugáňom, advokátom, Bajkalská 25/A, 825 03 Bratislava, proti žalovanému HYDREX, s.r.o., Partizánska ul. 1877, 962 05 Hriňová, IČO 31 633 072, zastúpenému AK SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o, Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava 1, IČO 36 862 711, o zaplatenie 32.544,25 Eur (980.428,- Sk) s prisl. a trov exekúcie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. augusta 2015, č. k. 50Cb/16/1999-377, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. augusta 2015, č. k. 50Cb/16/1999-377 v napadnutej časti mení tak, že žalobu z a m i e t a.

Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 32.544,25 Eur (980.428,- Sk) s 19 % úrokom z omeškania ročne od 01.03.1999 až do zaplatenia, nie viac ako sumu 58.637,60 Eur (1.766.516,22 Sk). V časti o zaplatenie sumy 12.101,71 Eur (364.576,- Sk), 27 % úrokov z omeškania ročne zo sumy 18.410,34 Eur (554.630,- Sk) od 01.03.1999 až do zaplatenia a v časti trov exekúcie uplatnených v s urne 6.737,04 Eur (202.960,-Sk) a v sume 4.193,72 Eur (126.340,- Sk) konanie zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, žalobcovi časť súdneho poplatku za návrh nevrátil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že povinný nesplnil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.535.058,- Sk priznanú právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami sp. zn. 1Rob/20/98 a sp. zn. 1Rob/621/98, spolu s poplatkom z omeškania vo výške 19

% ročne od 01.01.1998 a trovami exekúcie, preto si žalobca právo na vymoženie týchto súm uplatnil v exekučných konaniach, vedených pod sp. zn. EX 485/98 a EX 486/98. Keďže povinný nedisponoval dostatočnými finančnými prostriedkami navrhol, aby bola pohľadávka žalobcu vymožená od žalovaného, ktorý bol dlžníkom povinného podľa zmluvy o dielo uzavretej dňa 22.09.1998. Žalobca v priebehu konania spresnil výšku ním požadovaného poplatku z omeškania, ktorý označil ako úroky z omeškania vo výške 25 % ročne a neskôr na 27 % ročne. Podaním zo dňa 19.09.2007 vzal žalobca žalobu sčasti späť, a to vo výške 554.630,- Sk, ako aj v časti úrokov z omeškania a trov exekúcie, na základe čoho súd konanie podľa § 96 O. s. p. v tejto časti zastavil. Žalobca zotrval na nároku v sume 980.428,- Sk a 27 % úrokoch z omeškania od podania žaloby do zaplatenia, vrátane súdneho poplatku za podanú žalobu.

Výkonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný ako objednávateľ uzavrel dňa 22.09.1998 s Hontianskymi strojárňami a.s. Krupina /povinný/ zmluvu o dielo, ktorá bola doplnená Dodatkom zo dňa 31.12.1998. Podľa zmluvy sa Hontianske strojárne a.s. ako zhotoviteľ zaviazali zhotoviť pre žalovaného 25 ks nakladačov Locus 750 a žalovaný sa zaviazal za vykonané dielo zaplatiť cenu dohodnutú v čl. 3 zmluvy o dielo. Zhotoviteľ sa zaviazal vyrobiť 5 ks nakladačov do 12.10.1998 a 20 ks nakladačov do 16.10.1998. Žalovaný /objednávateľ/ sa zaviazal dodať zhotoviteľovi podstatný materiál potrebný na zhotovenie diela do 07.10.1998, ktorý bol špecifikovaný v prílohe zmluvy o dielo a tvoril jej neoddeliteľnú súčasť. Zmluvné strany dohodli predajnú cenu 1 ks nakladača v sume 565.500,- Sk bez DPH, ktorú Dodatkom č. 1 uzavretým dňa 30.12.1998 medzi žalovaným a správcom konkurznej podstaty Hontianskych strojární a.s. zmenili tak, že ju upravili na sumu 558.000,- Sk bez DPH a upravili aj počet kusov, ktoré sa zaviazali Hontianske strojárne a.s. zhotoviť pre žalovaného z 25 na 14 ks. Hontianske strojárne a.s. v konkurze, vystavili pre žalovaného faktúru na zaplatenie ceny práce pri zhotovení 11 ks nakladačov pod č. 181090 dňa 30.12.1998 na sumu 6.138.000,- Sk bez DPH a s DPH v sume 7.549.740,- Sk, ktorú sumu žalovaný tak, ako to vyplýva z ním predložených listinných dôkazov zaplatil do pokladne Hontianskych strojární a.s. dňa 31.12.1998, spolu s úhradou faktúry č. 181113 z toho istého dňa, ktorou Hontianske strojárne a.s. vyfakturovali žalovanému cenu materiálu 1.674.000,- Sk bez DPH a 2.059.020,- Sk s DPH.

Pri právnom posúdení veci sa súd prvej inštancie opieral o právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho zrušujúcom rozhodnutí z 29.10.2009, sp. zn. 3Obo/31/2009 v tejto veci, že keď dlžník povinného nesplnil povinnosť vyplatiť pohľadávku riadne a včas oprávnenému, je podanie poddĺžnickej žaloby podľa § 109 zák. č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku (ďalej „EP“) spôsobom vykonania exekúcie prikázaním inej peňažnej pohľadávky povinného.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda uzavretá medzi povinným, resp. jeho správcom konkurznej podstaty a žalovaným po vyhlásení konkurzu na majetok povinného je právnym úkonom absolútne neplatným, pretože obchádza § 106 a 108 EP, avšak pre výšku sumy, na ktorú vzniklo žalobcovi právo voči žalovanému nemá táto skutočnosť podstatnejší vplyv a ani žiadne právne účinky, keďže žalovaný disponoval s výškou pohľadávky potom, ako mu bol doručený exekučný príkaz a potom, ako mu boli dodané nakladače. V konaní nebolo medzi účastníkmi sporné, že Hontianske strojárne a.s. dodali žalovanému ešte pred vyhlásením konkurzu na ich majetok celkom 14 ks nakladačov Locus 750, preto mu na základe zmluvy o dielo vznikla povinnosť zaplatiť cenu práce ich zhotoviteľovi, a to Hontianskym strojárňam, a.s. Existencia pohľadávky povinného - Hontianskych strojární sa ku dňu doručenia exekučného príkazu mala síce odvíjať od dohody vyplývajúcej zo zmluvy o dielo, a nie z Dodatku č. 1 k nej, avšak súd mohol pri rozhodovaní vychádzať len z takej výšky ceny prác, akú Hontianske strojárne, a.s. reálne fakturovali žalovanému, pretože to bola existujúca a splatná pohľadávka, ktorú bol žalovaný povinný vyplatiť žalobcovi namiesto Hontianskym strojárňam, a.s. Za základ pre výpočet ceny 1 ks nakladača vzal súd zhodne s výpočtami žalobcu a žalovaného, rozdiel medzi cenou rozhodnou pre určenie ceny diela, ktorou sa podľa čl. III písm. a/ zmluvy o dielo rozumie predajná cena zhotoviteľa za ním vyrobený nakladač vo výške namiesto pôvodne dohodnutej sumy v zmluve o dielo 565.500,- Sk bez DPH v sume 558.000,- Sk, a cenou dodaného materiálu objednávateľom, čiže žalovaným, ktorá na 1 ks nakladača bola stanovená dohodou objednávateľa a zhotoviteľa tak, že sa rovnala nákupnej cene, za ktorú kupuje rovnaký materiál zhotoviteľ, zvýšenej o 3

% tejto ceny. Súd, rovnako ako žalobca a aj žalovaný vychádzal pri cene práce za zhotovenie 1 ks nakladača z faktúry č. 180874 vystavenej dňa 30.12.1998 zhotoviteľom, ktorú akceptoval aj žalovaný. Vyplyva z nej, že žalovaný dodal materiál pre 20 ks nakladačov za sumu 8.636.405,50 Sk, preto cena dodaného materiálu na 1 ks nakladača činila $8.636.405,50 \text{ Sk} : 20 = 431.820,27 \text{ Sk}$. Rozdiel medzi cenou nakladača fakturovanou zhotoviteľom a dodaným materiálom na 1 nakladač, teda cenou, ktorú exekútor na základe ním vedených exekúcií mienil získať tak, ako to vyplýva zo zápisu dňa 12.10.1998 by síce zodpovedala sume 133.679,73 Sk pre 1 ks nakladača tak, ako to pôvodne tvrdil aj žalobca. Avšak doklady, ktoré sú súčasťou spisového materiálu vyplynulo, že žalovanému vyfakturoval zhotoviteľ - povinný 14 ks nakladačov len za cenu 1 ks nakladača 558.000,- Sk, čo pri zhotovení 14 ks nakladačov, za ktoré vyfakturoval povinný žalovanému sumu 7.812.000,- Sk a pri zohľadnení žalovaným dodaného materiálu na 14 ks nakladačov v hodnote $14 \times 431.820,27 \text{ Sk}$ zodpovedá sume 6.045.483,78 Sk. Rozdiel medzi cenou nakladača v sume 558.000,- Sk a cenou materiálu dodaného žalovaným pre povinného ako zhotoviteľa vo výške 431.820,27 Sk, vyjadruje cenu práce zhotoviteľa na 1 nakladač, čo zodpovedá sume 126.179,73 Sk. Zhotoviteľ ako povinný mal preto voči žalovanému pohľadávku zo zmluvy o dielo za prácu na 14 ks nakladačov vo výške 1.766.516,22 Sk, do ktorej môže byť nárok žalobcu ako oprávneného uplatnený touto podlžnicou žalobou voči žalovanému ako dlžníkovi povinného - Hontianskym strojárňam, a.s. Výška sumy podľa platobných rozkazov sp. zn. 1Rob/620/98 v sume 975.740,- Sk s prísl. a sp. zn. 1Rob/621/98 len v sume 4.688,- Sk, z pôvodne judikovanej pohľadávky žalobcu v sume 559.318,- Sk s prísl. tak môže byť spolu s príslušenstvom uspokojená voči žalobcovi, najviac však do výšky sumy 1.766.516,22 Sk, na vyplatenie ktorej by bol býval žalovaný povinný vo vzťahu k Hontianskym strojárňam. S takto stanovenou cenou práce zhotoviteľa na 1 nakladač sa stotožnil aj žalovaný, čo uviedol aj vo svojom vyjadrení, doručenom súdu na pojednávaní dňa 11.08.2015. Cena práce za zhotovenie 14 ks nakladačov tak zodpovedá sume 1.766.516,22 Sk. S takouto sumou nesmel po doručení exekučných príkazov dňa 28.10.1998 žalovaný disponovať, okrem jej vyplatenia žalobcovi, príp. exekútorovi a nesmel ju ani dňa 30.12.1998 vyplatiť povinnému ako zhotoviteľovi. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že nárok žalobcu uplatnený formou podlžnickej žaloby voči žalovanému je podľa § 109 EP dôvodný vo výške 32.544,25 Eur (980.428,- Sk) s 19 % úrokom z omeškania ročne od 01.03.1999 až do zaplatenia. Pri posudzovaní dôvodnosti podlžnickej žaloby nie je podstatné to, o akú veľkú pohľadávku oprávneného voči povinnému išlo vo výkone rozhodnutia, ale to, akú pohľadávku mal povinný voči svojmu dlžníkovi. Dôsledky predpokladané § 109 EP možno vyvodzovať iba z porušenia povinnosti dlžníkom povinného vo vzťahu k pohľadávke povinného voči jeho dlžníkovi, a nie vo vzťahu k pohľadávke oprávneného voči povinnému. Petit návrhu by mal znieť len na zaplatenie peňažnej sumy, ktorú mal dlžník povinného zaplatiť, a nezaplatil. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že dlžník povinného nevyplatí žalobcovi ako oprávnenému celú pohľadávku, ale len jej časť, ktorá zodpovedá výške vymáhanej pohľadávky a jej príslušenstva, ak pohľadávka prevyšuje vymáhaný nárok, vrátane príslušenstva. Žalovaný preto nemá povinnosť platiť žalobcovi vyššiu sumu, než bola existujúca pohľadávka povinného voči nemu, a teda viac ako sumu 1.766.516,22 Sk.

Proti prvému a predposlednému výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, z dôvodu nedostatočných skutkových zistení, ako aj na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol žalobu, prípadne aby zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil vec na ďalšie konanie, a zároveň si uplatnil trovy konania. Zopakoval, tak ako v konaní pred súdom prvej inštancie, ním zistený skutkový stav. Poukázal na vplyv konkurzného konania na exekúciu. Vyhlásenie konkurzu na majetok spoločnosti Hontianske strojárne, a.s. malo okrem iného aj ten účinok, že zo zákona došlo k prerušeniu oboch exekučných konaní oprávneného - žalobcu. Jednou z vlastností podlžnickej žaloby, ktorá je predmetom tohto konania, je aj jej závislosť od exekučného konania. Podlžnicou žalobu nie je možné viesť, ani o nej konať v prípade, ak nie je vedené exekučné konanie, keďže táto je v zásade uplatňovaním práva oprávneného získaného pri jednom zo spôsobov vykonávania exekúcie, konkrétne výkonu exekúcie príkazom pohľadávky povinného. V prípade vyhlásenia konkurzu je logické prerušenie všetkých konaní, ktoré by mali akýkoľvek vplyv na majetok úpadcu podliehajúci konkurzu, ktorý tvorí podstatu, z ktorej majú byť uspokojení veritelia úpadcu, a ktorý má byť správcom speňažený. Vyhlásením konkurzu okrem iného ďalej aj prechádzajú všetky práva týkajúce sa majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu na správcu, ktorý s týmito nakladá tak, aby

došlo k speňaženiu majetku a k uspokojeniu veriteľov. Do majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu okrem nehnuteľnosti a hnutelných vecí nepochybne patria aj pohľadávky úpadcu. Žalobca mal podľa odvolateľa rovnocenné postavenie voči ostatným veriteľom v rámci konkurzu, spoločnosti Hontianske strojárne, a.s., a svoju pohľadávku voči úpadcovi, nemal nijakým spôsobom zabezpečenú. Na vymożenie pohľadávky bola síce vedená exekúcia, avšak táto bola vyhlásením konkurzu prerušená a žalobca v prípade, ak chcel svoju pohľadávku voči spoločnosti Hontianske strojárne, a.s. ďalej uplatňovať, mal tak urobiť v konkurze. Podľa informácií vyplývajúcich zo súdneho spisu, však žalobca síce svoju pohľadávku voči spoločnosti Hontianske strojárne, a.s. do jej konkurzu prihlásil, avšak následne vzal svoju prihlášku pohľadávky späť, a to s odôvodnením, že túto bude uplatňovať voči žalovanému v predmetnom súdnom konaní. Toto vyjadruje absolútny rozpor so zmyslom a účelom konkurzu a je zároveň nutné späť vzatie prihlášky pohľadávky žalobcu považovať za svojvoľný výkon práva, ktorý je nielen účelový, ale sa aj prieči právu. V prípade, ak by takéto konanie žalobcu požívalo právnu ochranu, došlo by zároveň k zvýhodneniu veriteľa -žalobcu, ktorý by nebol uspokojený rovnako, ako ostatní veritelia v konkurze spoločnosti Hontianske strojárne, a.s., ale bol by v podstate uspokojený oddelene od týchto ostatných veriteľov, pričom plnenie žalovaného žalobcovi by bolo v tomto prípade plnením oddeleným, a teda vlastne bolo by plnením z oddelenej podstaty.

Odvolateľ namietal, že návrh žalobcu, ktorý je závislý od prebiehajúcej exekúcie, bol podaný v prerušenom exekučnom konaní, že žalobca nebol aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, a zároveň žalovaný nemal pasívnu vecnú legitimáciu byť v konaní žalovaným. Poukázal, že pohľadávka žalobcu voči spoločnosti Hontianske strojárne a.s., bola postúpená na tretiu osobu, a to ešte pred doručením príkazu na začatie exekúcie príkazaním pohľadávky žalovanému. Spoločnosť Hontianske strojárne, a.s. ako jeden zo subjektov exekučného konania, zanikla, a to bez právneho nástupcu. Spoločnosť bola vymazaná z Obchodného registra po zrušení konkurzu po splnení rozvrhového uznesenia, t. j. po speňažení majetku úpadcu a uspokojení jeho veriteľov. Vzhľadom na zánik spoločnosti Hontianske strojárne, a.s. malo dôjsť aj k zastaveniu exekúcií, vedených na vymáhanie pohľadávok voči spoločnosti Hontianske strojárne, ako neexistujúcemu subjektu. Napriek zániku jedného z účastníkov konania, a to práve povinného bez právneho nástupcu, k zastaveniu konania však nedošlo. Nečinnosť exekučného súdu v tomto prípade však nemôže byť na škodu žalovaného, ktorý vzhľadom na to, že nebol účastníkom exekučných konaní, nemohol podať návrh na ich zastavenie. Žalovaný napriek tomu, že nie je účastníkom exekučných konaní, by bol povinný podľa rozsudku plniť pohľadávku, ktorá je v nich vymáhaná, a to namiesto zaniknutého subjektu. Takýto postup súdu je v rozpore so zákonom, keďže naďalej pojednáva o pohľadávkach, pri ktorej zanikol jeden zo subjektov právneho vzťahu. Ďalej uviedol, že pohľadávka spoločnosti Hontianske strojárne, a.s. voči žalovanému nebola splatná ku dňu doručenia príkazov na začatie exekúcie príkazaním pohľadávky, splatnou sa v súlade so Zmluvou stala až úplným dodaním diela, t. j. až dňa 31.12.1998, resp. sa stala splatnou v deň vyhlásenia konkurzu. Nestala sa však splatnou pred prerušením exekučného konania, až následne bola žalovaná už však v prerušenom konaní. Zároveň žalovaný poukázal na to, že pohľadávka v celom rozsahu ani nevznikla do dňa doručenia príkazov na začatie exekúcie príkazaním pohľadávky, pričom s týmto tvrdením sa súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nedostatočne vysporiadal. V konaní bolo navrhnuté vykonanie niekoľkých dôkazov, ktoré však súd odmietol. Navrhované dôkazy však boli potrebné najmä na preukázanie niektorých skutočností, ktorými sa súd prvej inštancie v konaní opomenul zaoberať. Výsluch správcu úpadcu, spoločnosti Hontianske strojárne, mal objasniť ďalšie skutočnosti vo vzťahu k podaniu žaloby voči nemu zo strany žalobcu, ako aj vo vzťahu k späťvzatiu prihlášky zo strany žalobcu a aj zo strany tretej osoby, na ktorú žalobca pohľadávku postúpil. Ďalej súd odmietol dôkaz na pripojenie exekučných spisov súdneho exekútora JUDr. Šimona, z ktorých by bolo možné zistiť, či nedošlo k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky žalobcu, príp. presnú výšku vymáhanej pohľadávky. Uvedené spisy mali byť skartované, pričom však ich skartovanie nemôže byť na škodu žalovaného, a preto mohol byť ako náhradný dôkaz vykonaný aspoň výsluch JUDr. Šimona. Súd pripojil ku konaniu súdne exekučné spisy, ktoré však neobsahujú nijaké údaje, avšak v jednom z nich sa nachádza poverenie, ktoré bolo exekútorom vrátené a exekučný súd napriek tomu exekučné konanie nezastavil. Súd sa taktiež nevysporiadal s otázkou z akého dôvodu došlo k vráteniu poverenia v tomto konaní a zaviazal žalovaného na plnenie pohľadávky, ktorá už nie je vymáhaná žiadnym súdnym exekútorom. Súd sa ďalej v odôvodnení rozsudku podľa odvolateľa nedostatočne zaoberal všetkými námietkami žalovaného, v

odôvodnení rozsudku došlo z jeho strany len k zhrnutiu celého priebehu konania a následne sa obmedzil na zdôvodnenie svojho rozhodnutia len vo vzťahu k Exekučnému poriadku, nijakým spôsobom sa nezaoberal vplyvom začatia a priebehu konkurzného konania na pohľadávku. Pohľadávka spoločnosti Hontianske strojárne voči žalovanému bola žalovaným splnená priamo správcovi spoločnosti Hontianske strojárne v jej konkurze, pričom objektívne, bez toho, aby sa dopustil konania, ktoré by mohlo spĺňať znaky skutkovej podstaty trestného činu, nemohol plniť predmetnú pohľadávku žiadnej tretej osobe.

Žalobca navrhol rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [(§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, po nariadení pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.), viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je opodstatnené.

Vzhľadom k tomu, že odvolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), odvolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní predtým, než nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Odvolací súd vec prejednal na pojednávaní dňa 29. marca 2017. Päť minút pred začiatkom pojednávania bola súdu doručená plná moc žalobcu udelená advokátovi Mgr. Ľubomírovi Bugáňovi zo dňa 27. marca 2017, so žiadosťou o odročenie pojednávania, pretože v rovnaký deň sa tento zúčastní pojednávania na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 12C/59/2009. Odvolací súd návrhu advokáta na odročenie pojednávania poukazom na ustanovenie § 183 C. s. p. nevyhovel, nakoľko dôvod odročenia pojednávania nebol oznámený bezodkladne. Následne súd prejednal vec za prítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalovaného. Keďže úpadca neposkytol žalobcovi súčinnosť, bol nahliadnuť do súdneho spisu. Na pojednávaní požiadal o odročenie pojednávania za účelom uzavretia zmieru, s čím právny zástupca žalovaného nesúhlasil, nakoľko v predmetnom spore vzhľadom na postavenie žalobcu, uzavretie zmieru nie je prípustné. So zreteľom na uvedené odvolací súd nevyhovel ani návrhu žalobcu na odročenie pojednávania.

V predmetnom konaní si žalobca na základe ustanovenia § 109 Exekučného poriadku uplatnil nárok na peňažné plnenie proti žalovanému, ako dlžníkovi povinného.

V prípade ak dlžník povinného nespĺnil povinnosť vyplatiť pohľadávku riadne a včas oprávnenému, je poddĺžnicka žaloba podľa § 109 Exekučného poriadku spôsobom vykonania exekúcie prikázaním inej peňažnej pohľadávky povinného. O tom, či pohľadávka povinného voči dlžníkovi existuje a v akom rozsahu, rozhoduje súd.

Prikázaním pohľadávky oprávnenému nedochádza z hľadiska hmotného práva k zmene veriteľa. Povinnosť poddĺžníka platiť priamo oprávnenému má svoj základ len v procesnom práve, je výrazom exekúcie, ktorou sa zasahuje do hmotnoprávneho vzťahu povinného a poddĺžníka. Ak poddĺžník nevyplatí oprávnenému riadne a včas pohľadávku, je oprávnený zákonom splnomocnený vlastným menom túto pohľadávku vymáhať.

Odvolací súd z potvrdenia o vykonaní zápisu Okresného súdu Banská Bystrica zistil, že povinný /z hmotnoprávneho hľadiska veriteľ pohľadávky/ HORNONITRIANSKE STROJÁRNE, a.s., Krupina, IČO 31 645 348 bol ex offo vymazaný z obchodného registra bez právneho nástupcu dňom 27.01.2015 a podľa § 68 v spojení s § 218 Obchodného zákonníka zanikol. V dôsledku zániku povinného, bez právneho nástupcu, ako jednej zo zmluvných strán, zanikla aj zmluva o dielo a z nej vyplývajúci záväzok dlžníka zaplatiť povinnému cenu diela, čo v uvedenom prípade predstavuje prikázanú pohľadávku.

Nakoľko nevyhnutným predpokladom prikázania pohľadávky je jej existencia, v prejednávanej veci nebolo možné žalobe vyhovieť, preto najvyšší súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t. j. v prvom výroku rozsudku podľa § 388 C. s. p. zmenil tak, že žalobu o zaplatenie 32.544,25 Eur (980.428,- Sk) s 19 % úrokom z omeškania ročne od 01.03.1999 až do zaplatenia, nie viac ako sumu 58.637,60 Eur (1.766.516,22 Sk) zamietol.

O trovách konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 396 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a 262 ods. 1, 2 C. s. p. A ich náhradu priznal úspešnému žalovanému proti žalobcovi, ktorý úspech nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

16. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nespravme obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany

podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie.